

ЦЪРКОВЕНЪ ВЕСТНИКЪ

СЕДМИЧНО ИЗДАНИЕ

МЕСЕЧНА ПРИТУРКА „ДУХОВНА КУЛТУРА“ — списание за религия, философия, наука и изкуство.

СЪ БЕЗПЛАТ

АБОНАМЕНТЪ: църковни учред. др. за г. един месец 80 лева 50 лева (смята годишен вестникъ)—100 лева, което се отнася за турката, да се

2791 ТУКЪ, ПЛ. СВ. НЕДЪЛЪ, БОГОСЛ. Ф-ТЪТЪ, ДАР.

България: За всички абонати ценици, учители, частни лица и (платими на два пжти); за 6 на един пжтъ); за 3 месеца чужбина (абонаментът е с—250 лева. III. Само „Църковенъ Духовна култура“—40 лв. Всичко, рковенъ вестникъ“ и при-Св. Синодъ, Редакцията на „Ц. В.“

Непомѣстени ръкописи не се връщатъ. Всички парични суми да се изпращатъ до Св. Синодъ. Обявления, само предплатени, се печататъ на последните страници. Плащане: 10 лева за заглавие, 5 лева за дата, 5 лева за под-пись и за всѣка останала дума по 2 лева. Официалните обявления на църковните учреждения се изпращатъ направо въ Администрацията; частни обявления се приематъ и чрезъ агентитѣ — последните получаватъ 30% отстъпка

СЪДЪРЖАНИЕ:

1. Молитвени благопожелания за напредъка на българското правосъдие. — † Софийский Стефанъ.
2. Една нужда. — Свещ. Илия п. Николовъ.
3. Свѣтло начало. — Ибр.
4. Православното благочестие. — Ст.
5. Сръбската църква. — Б-въ.
6. Красотата ще спаси свѣта. — Т. Николовъ.
7. Изъ духовната съкровищница на Църквата.
8. Художественъ отдѣлъ: Малката книжка. — Йорд. п. Илиевъ.
9. Бележки и отзиви.
10. Изъ печата.
11. Седмиченъ прегледъ на събитията.
12. Църковна и обществена лѣтопись: I. У насъ; II. Въ чужбина.
13. Обявления.

† Софийский Стефанъ.

Молитвени благопожелания за напредъка на българското правосъдие.¹⁾

Предъ входа на новата сждебна 1941/42 година, по установена традиция, добре и грижливо прилагана, възнесохме благодарствена молитва къмъ Бога за изминатия сждебенъ пжтъ и горещо Го молихме да благослови предстоящата нова сждебна година, щото презъ нея да бждатъ превъзможни всички несгоди и трудности, отбелѣзани въ миналото, и да се впишатъ въ новата лѣтопись по-голѣми успѣхи въ развоая на българското правосъдие.

Подъ величествения сводъ на тоя храмъ на правораздаването, не се съмняваме, се култивира въ съзнанието на българския гражданинъ любовъ и преданостъ къмъ законитѣ на страната, върху които почива и се развива държавниятъ строй и животъ и се крепи и съвършенствува хармонията

¹⁾ Речь, произнесена въ аулата на Върховната сждебна палата отъ Негово Високопреосвещенство Софийския митрополитъ Стефанъ при откриване сждебната 1941/42 година — на 15 т. м.

въ държавната ни челядь. Вие разбрахте защо нашата молитва не бѣ молитва на протоколъ, нито молитва на обичай, а бѣше искрена, сърдечна молитва, смирено, съ страхъ и трепетъ отправена къмъ Вѣчния Сждия, Истинския Мздовъздаватель, Който сжди безъ лицепрятие, предъ Когото нѣма тайни и за Когото нѣма нищо невъзможно — именно, Той, Всесилниятъ Сърдцеведецъ, да излѣе Своята благодать върху избраницитѣ на българското правосъдие, за да стоятъ тѣ твърдо въ пжтя на истинското сждопроизводство и добросъвѣстното правораздаване.

Правосъдието е било и ще бжде основниятъ камъкъ въ живота и дейността на всѣка културна и свободолюбива държава. Правосъдието е гаранция за законното и справедливо прилагане на законитѣ и за тѣхното възпитателно и предохранително значение. Правосъдието е най-солидната крепостъ на свободата. Да, правосъдието е атмосферата, въ която свободата живѣе, не само живѣе, но твори и създава блага за лично и обществено добруване. Българскиятъ сждникъ, слава Богу, има задъ гърба си, въ изминатия свой пжтъ, отбелѣзани деяния на будна и жива съвѣсть. Българскиятъ сждникъ, по всичко личи, усилено се стреми къмъ все повече и повече справедливи постижения въ своята висока отговорна и деликатна служба. Тѣкмо за тѣзи постижения бѣ и днешната молитва, съ която не формално се отварятъ вратитѣ на сждебната година, а съ духъ и истина. Съ духъ всѣки отъ насъ, и сждникъ и гражданинъ, е длъженъ истината на държавното общечитие да постави на завидна и властна висота въ законитѣ, по които се строи правилно и хармонично редътъ на държавата ни, за да бжде и пребжде тя културна и просвѣтена.

Вие сте много пжти слушали знаменититѣ думи на Господа Иисуса Христа: „Азъ не мога да правя нищо отъ Себе Си. Както слушамъ, тѣй и сжда. И Моятъ сждъ е праведенъ, защото не търся Моята воля, а волята на Отца, Който Ме е пратилъ (Иоан. 5 гл. 30 ст.).“

Сждете и вие, както слушате правото и правдата, не само по буквата, но и по духа на закона, незабравяйки повеленията на главния, първичния и категориченъ законъ—съвѣстьта.

При изпълнение на служебния ви дългъ вие се срѣщате съ най-сложнитѣ обстоятелства въ жи-

вота — факт, който наистина ви налага строга бдителност и живо участие съ будната съвѣсть. Ние знаемъ, че вие сждите не само по буквата на закона, а по-често по неговия духъ, защото добре разбирате, че законътъ въ неговата форма може да бжде страхотенъ, ако той не се одухотвори, ако не обхваща цѣлия комплексъ въпроси, водещи къмъ материалната и морална истина.

Слава Богу! Българското сждийство е гаранция, че законитѣ и законността, произтичаща отъ тѣхъ, сж съ еднакво право и задължение за всички български граждани. Впрочемъ, законитѣ не сжществуватъ за тѣзи, които ги съблюдаютъ. Законитѣ винаги се явяватъ страшни съ своята сила за онѣзи, които сж беззаконни, които не редятъ живота си по повеленията на законитѣ. А който пребждва въ законитѣ, той не чувствава тѣхната заплаха, а се радва на тѣхната защита.

Прочее, любовта ни къмъ законността ще усили и любовта ни къмъ пазителитѣ на законитѣ, а това сте вие, г-да правораздаватели!

Като поздравяваме и благославяме господина Министра на правосъдието, господина Председателя на касацията, председателитѣ, членоветѣ на сждебнитѣ институти и адвокатското съсловие, което сътрудничи на сждийството въ тая Върховна сждебна палата, съ откриване на новата 1941/942 сждебна година, ние молимъ Всевишния да ги осияе съ Своята неускудеваема божествена свѣтлина, въ силата и стихията на която да се съвършенствува дѣлото на българскитѣ сждии за прослава на Бога, въ Когото се кълнемъ, и за благото и величието на правоправяща, културно-просвѣтна и благоденствуваща България. Аминъ.

Една нужда.

Свѣтовнитѣ политически събития, които вече сж заангажирали вниманието и сждбата на цѣлото съвременно човѣчество, въ началото на текущата година се поставиха въ една линия на развитие, която предизвика разпадането на бившитѣ кралства на Югославия и Гърция и премахването, на една жестока неправда спрямо нашата страна. България се ошастливи презъ пролѣтта да си възвърне отново несправедливо и насилствено отнетитѣ ѝ преди повече отъ двацѣтѣ години земи. Прострѣ тя нѣжна майчинска рѣка надъ близо милионъ и половина свои свидни чеда, които дълго пѣшкаха и тежко изнемогваха подъ ярема на чуждата власт. Държавата ни се възрадва и уголѣми, защото тя вече включи въ своитѣ граници онѣзи свещени огнища, които етнографски, исторически и географски отъ вѣкове сж ѝ принадлежали. И въ днешнитѣ паметни и исторически времена, когато съкровениятъ всебългарски идеалъ и блѣнъ за национално обединение е изпълненъ, открива се широко поле на дейностъ за всички, особено пѣкъ за онѣзи, които работятъ въ областта на родната култура и просвѣта. За всички, на които е дадено мѣсто въ общата държавна машина, е нужно да се проникнатъ отъ съзнанието за честно и всеотдайно служение на народа.

Днесъ, когато животътъ ни се е толкова много усложнилъ, повече отъ всѣкога ни се налага бдителностъ и неуморна дейностъ за правилно и резултатно

развитие на народа ни. А това развитие не може да се осжществи, както справедливо пише единъ виденъ нашъ писател-публицистъ, ако въ него не се насажда здрава просвѣта и вѣра въ Бога. Носители и служители на просвѣта и вѣра въ Бога сж свещеницитѣ и учителитѣ. Тѣ по призвание и право, заедно съ останалитѣ обществени дейци, творятъ духовни блага и културни ценности. Тѣмъ предстои сега и великото дѣло да приобщатъ къмъ българската национално-политическа и църковно-социална структура нашитѣ новоосвободени братя отъ вѣждъ Пиринъ, Бѣласица, Огражденъ и Осогово, които довчера бѣха жалки и безправни роби. Това е особено прѣвъ и свещенъ дългъ на учителитѣ и свещеницитѣ въ новитѣ земи.

За да могатъ успѣшно да изпълнятъ своето служение на народни просвѣтителни и труженици, учителитѣ отъ Западнитѣ покрайнини, Македония и Моравско бѣха свикани отъ Министерството на просвѣтата презъ лѣтото на курсъ, въ който видни наши учени и педагози четеха лекции по български езикъ, българска история и родна география. Между курсиститѣ имаше и нѣколко духовни лица, преподаватели по религия — вѣроучители. Курсиститѣ, имайки предвидъ онова, което сж научили и постигнали въ курса, схващатъ и опредѣлятъ работата въ него като цененъ приносъ къмъ дѣлото за изграждане и закрепване на българското национално съзнание въ новоосвободенитѣ земи.

За свещеницитѣ отъ тѣзи земи още не е уреденъ общъ подготвителенъ и опрѣснителенъ курсъ, обаче, съответнитѣ епархийски архиереи чрезъ подведомственитѣ си намѣстничества свикватъ енорийскитѣ свещеници на срещи и конференции, въ които се разглеждатъ и решаватъ въпроси, възникнали въ връзка съ общественото имъ и служебно звание и положение. А нѣкъде, както, напр., въ гр. Битоля, презъ лѣтото бѣ уреденъ за всички свещеници отъ околната курсъ по българска църковна история, църковнославянско четене и църковно-източно пѣние. Може би характерътъ на свещеническото служение изключва възможността да се уреди едновременно за всички свещеници общъ подготвителенъ курсъ, обаче, да не се изпуска изъ предвидъ, че целта, която преследва такъвъ единъ курсъ, може да се постигне и когато свещеницитѣ се свикватъ на смѣни.

Всѣки, който е присѣтствувалъ на частно или обществено богослужение въ новоосвободенитѣ земи, извършено отъ мѣстенъ свещеникъ, вѣрвамъ, най-добре е почувствувалъ и схваналъ колко много е нужно за благолѣпието и благозвучието на богослужението мѣстнитѣ енорийски свещеници да научатъ и усвоятъ правилно църковно-славянско четене и църковно-източно пѣние. Тѣ усърдно сж били подготвени и принуждавани да си служатъ съ посрбенъ църковно-славянски езикъ и изопачено богослужебно пѣние. Мнозина отъ тѣхъ сж съ съвсемъ ограничени познания по историята на родната ни Църква, чиято рожба е национално-политическата ни история. Ето защо, сега, когато слънцето на свободата радостно грѣе надъ цѣлата родна земя, нужно е тѣзи наши събратя да се запознаятъ съ историята на нашата Църква, на която тѣ сж вече служители, и да усвоятъ вѣрно, правилно църковно-славянското четене и църковно-източното пѣние. Само така, постепенно, за винаги ще се премахне всичко, което говори за произволитѣ на поробителя и въ областта на църковно-религиозния животъ на

мѣстното население. И нека бждемъ увѣрени, че ще се радваме на истинско и трайно народностно сцеление само тогава, когато зацари духовно-религиозно единство между всички българи отъ Охрида до Черно море и отъ Дунавъ до Егея.

Свещеникъ *Илия п. Николовъ.*

Свѣтло начало.

Презъ златна есенъ, по срѣдата на месецъ септемврий, всѣка година, наредъ съ мелодичния и непрестаненъ звънъ на роднитѣ камбани, започва да се разнася и мечтания звънъ на родното училище. Камбана и звънецъ, храмъ и училище — два звука, две идеи, два института, две светини: скъпи за всѣко сърдце и паметни за всѣки разумъ, защото сж свързани съ всѣки човѣшки животъ почти отъ люлката до гроба. Два звука, които гаятъ ухото и животворятъ духа; две идеи, които ръководятъ и подготвятъ човѣка за небето и земята; два института, които облагородяватъ сърдцето и обогатяватъ разума; и две светини, които освещаватъ и оформяватъ, образоватъ и направляватъ, промишляватъ и бдятъ за земното добруване и небесно спасение на всички люде по родината!

И тази година щастливо прозвуча звукътъ на училищния звънецъ и мило се смѣси съ мелодията на църковната камбана — прозвуча по-щастливо отъ всѣка година и заби по-силно и надеждно отъ всѣки други пжтъ: защото бие въ паметно лѣто Господне, когато звукътъ му вѣч се носи по всички почти кътове на ошастливеното отечество. Биятъ камбани и звънятъ звънци съ гордостъ, защото роденитѣ и оформени чрезъ тѣхнитѣ идеи народъ и държава сж въ велика ралостъ; биятъ тѣ съ благодарностъ, защото семената на Църква и училище родиха накрай славното обединение на измъчената родина; биятъ тѣ съ надежда, че зоватъ и оформяватъ нова армия за нови подвизи — вжтрешно строителство, материаленъ възходъ и духовно съвършенство на цѣлокупния народъ!

Лѣтниятъ законенъ покой на училището се приключи. Когато всичко друго ще се отладе на относителна почивка следъ изтощителенъ трудъ презъ лѣтото и есенъта, за училището започва труда, за него настъпва пролѣтъ, предстои му оранъ надъ душитъ. По всѣки градъ и село училищата отъ всѣки видъ възкръсватъ въ пѣсни, трудъ и надежди. Всѣко школо се раздвижва като пчеленъ кошерь: както пчелитѣ радостно бръмчатъ, така и децата сладко се веселятъ; както пчелитѣ отъ всѣка възраст неуморно кацатъ на всѣко благоуханно цвѣте, така и ученицитѣ трудолюбиво бродятъ отъ знание на знание; както еднитѣ събиратъ медъ за храна и запасъ презъ зимата, така и другитѣ добиватъ знание и добродетели за собствено битие и общественъ възходъ. Благословенъ е този трудъ на малкитѣ; милъ е подвигътъ на тѣхнитѣ ръководители; благодатна е тази духовна оранъ надъ сърдца и умове; тѣ и тя сж надеждата за здрава и шастлива народна бжднина. Миналото въ тѣхъ се оглежда и надѣва; настоящето съ тѣхъ се движи и твори; бждещето отъ тѣхъ започва и се гради. Нека Богъ закриля тази армия на духа и просвѣтата и нека я пази отъ всѣко видимо и невидимо зло, за да се подготви отлично и да се бори творчески въ миръ, ралостъ и напредкъ за доброто и славата на Църква, Царь, родъ и отечество!

По случай откриване на учебната година въ страната, министърътъ на просвѣщението и министър-председателътъ г. професоръ д-ръ Б. Филовъ е отъ правилъ обичайно за случая окръжно до всички органи на просвѣтата за ръководство и напжтствие въ новата учебна година. Нарекохме окръжното обичайно — то, обаче, се отличава отъ всички други такива до сега за подобни случаи: отличава се съ духа си, съ препоржкитѣ си, съ надеждитѣ си — то не е протоколъ, а е цѣла програма. Ето нѣкои отъ неговитѣ редове — най-сжшественото отъ съдържанието му:

„Днесъ роднитѣ училища се откриватъ при много особени условия. За пръвъ пжтъ тази година, поради честитото стечение на обстоятелствата, звучната българска речъ, молитвата, изречена на хубавъ майчинъ езикъ, и волната наша пѣсенъ ще екнатъ пакъ въ училищата въ освободенитѣ земи. Децата на довчера поробени краища, пошадени и ошастливени отъ сждбата, съ пламнали очи и чисти сърдца ще слѣятъ радостъта си отъ първия учебенъ часъ въ нашето училище съ радостъта на своитѣ другари отъ всички български земи.

Предъ учителитѣ, застанали на прага на новата учебна година, се открива широко и благодатно поле за работа. Българскиятъ учител, който всѣкога е билъ съ високо народностно съзнание, съ вѣрни държавно-граждански разбирания, съ будни и разнообразни духовни интереси, преданъ и безкористенъ общественъ и културенъ деятель, е призванъ днесъ на тежка и отговорна работа. Предъ българския учител, носителъ на възвишенъ идеализъмъ и апостолски духъ въ страната, стоятъ открити не само важни училищни задължения, които, увѣрени сме, той ще изпълни съ любовъ и подобаваща вещина, но и голѣми обществени и общонародни задачи, отъ правилното разрешение на които зависи въ голѣма степенъ спокойното и сигурно развитие на българския народъ. На учителитѣ тежи задължението да подбудятъ творческо увлѣчение срѣдъ народа, за да се повиши неговото самочувствие, да издигне преграда срещу различни злотворни слухове и внушения, които идватъ отъ враговетѣ на страната ни. Налага се чрезъ общи усилия и непрестанни грижи да се сплотятъ, да се споятъ всички части на нашата родина въ здраво, непоколебимо, гранитно цѣло. Сплотени и единни около престола на българскитѣ царе, съ буденъ духъ и жива вѣра въ щастливото бждеще на страната ни, облежнати върху нашето непоколебимо единство и върху нашата въоръжена сила — славната и обичана отъ всички родна войска, да работимъ упорито и неуморно и да бждемъ всѣкога готови да пазимъ родната земя и да творимъ съ свои сили самобитна култура на Полуострова.“

Първиятъ жрецъ на науката магистрално рисува положението, опредѣля дълга на учителя и чертае образа на бждещето. Въ основата на родната култура безспорно лежи името, лѣлото и подвигътъ на учителя. Въ дветѣ царства и дветѣ робства на миналото ни, както и въ първитѣ десетилѣтия на новото време, учителътъ и свещеникътъ сж били два образа на едно сжшество, или една душа въ две тѣла, защото почти всѣки молитвеникъ въ олтара и всѣки благовестникъ отъ амвона е минавалъ предварителенъ стажъ чрезъ трибуната на читалището и чрезъ катедрата на училището, за да се подготви за достойна служба на вѣра и родъ! Това творческо единство между двата основни стълпове на народния животъ бѣ печално разклатено отъ вѣншни лѣви вѣяния и вжтрешни отрицателни настроения. Смѣтаме, обаче, че мжтниятъ ду-

ховенъ потокъ протече вече презъ блуднитѣ души на нѣкои самозабравени родни братя, и вѣрваме, че старото, благословено, естествено и плодоносно единение между учителъ и свещеникъ пакъ ще зацари, защото то е условие и свидетелство за славни епохи и мощенъ възходъ въ родната ни история. Дано всичко това бжде, като мждритѣ слова на г. Министъръ-председателя станатъ живо и славно дѣло въ живота на учащата се младежъ и нейнитѣ ръководители, съ благословението и майчината закрила на родната Православна църква!

Ибр.

Православното благочестие.

Догматичнитѣ и култови различия въ отдѣлнитѣ християнски вѣроизповѣдания слагатъ различенъ отпечатъкъ върху душитѣ на вѣрващитѣ отъ тѣзи изповѣдания. Макаръ че Христосъ е единъ и християнската истина една, допуснатитѣ, поради човѣшка немощъ и заблуди, отклонения и различни тълкувания на християнството не сж останали безъ известни следи въ начина на мислене, на животъ и изобшо въ духа на християнското благочестие у народитѣ въ различнитѣ вѣроизповѣдания. Оформилъ се е православенъ, католишки и протестантски типъ на благочестие. Казватъ, че въ оформяването на тѣзи различни типове на християнско благочестие, известна роль играели и националнитѣ и расови различия на народитѣ отъ тѣзи изповѣдания.

За духа на православното благочестие е писано много и, навѣрно, въ бждеще ще се пише още много, защото това е една твърде интересна и, фактически, неизчерпаема тема. Достатъчно е да си припомнимъ само, колко този въпросъ занимава гениалното перо на Достоевски. Колко дълбоки психологически наблюдения, колко правдиви образи на православно благочестие ни завеща той. Пъкъ и историята на православната Църква, нейното минало и настояще ни предлагатъ такъвъ огроменъ психологически материал!

Ще се опитаме въ най-едри линии да изтъкнемъ духа на православното благочестие.

Първото нѣщо, което тукъ прави впечатление, е т. н. православенъ „синергизъмъ“. Богъ непрестанно зове падналия човѣкъ къмъ Себе Си. Той очаква свободния откликъ и разкриване на човѣшкото сърдце. Въ това именно се изразява православниятъ „синергизъмъ“, въ хармония между зовещата Божия благодать и отзоваващата се на нейния призивъ ленива и грѣшна, но, все пакъ, свободна човѣшка воля.¹⁾

Благочестието на източната Църква се струва на людетѣ на запада и на нашитѣ полуинтелигенти твърде обредово, формално. Наистина, то е чуждо на земни интереси, то е неутилитарно. То само се стреми да откъсне човѣка отъ властта на тлѣнния свѣтъ и да го пресели въ горния свѣтъ на божествената светостъ. То увлича вѣрващитѣ въ сферата на непрестанна молитва и богомислие, като че на земята не съществува никаква история, никаква суета. На православния идеалъ най-много съответствува обстановката на манастира, гдето животътъ се стреми да бжде животъ на небожителни, непрестанно съзерцаващи бо-

жията слава, светитѣ и ангелитѣ. Православието наистина е аскетично, както му и подобава, като вѣренъ продължител на първото християнство. Чиноветѣ на богослужението въ православие сж дълги и сложни. За тѣхното пълно извършване е необходима цѣла библиотека отъ книги. Нито едно изповѣдание нѣма особени служби за всѣки денъ отъ годината, споредъ месечнитѣ минеи. Всички светии стоятъ всѣки денъ въ паметта на православие. То живѣе въ „общението на светитѣ“ (communio sanctorum), въ тѣхното свето общество, ежедневно, ежесечно, и по този начинъ приближава своитѣ синове къмъ единъ осветенъ, преобразенъ, светъ, неземеенъ, нетлѣненъ животъ. Православието е пжтъ на спасение на цѣлия свѣтъ отъ безобразието и ужаса на смъртта и тлѣнието.¹⁾

Стремежътъ на православие да ускори преображението, обожествяването на тваритѣ, възвръщането имъ къмъ първозданната „умна“ красота, е създалъ неговата несравнима храмова, богослужебна, молитвена красота, като е покорило всички родове изкуство въ служба на свещенодействения животъ, въ които небето слиза на земята. Благолепието на храмовия животъ въ православие не е „празенъ обредъ“, както безсмислено твърдятъ неразбиращитѣ нищо отъ религия позитивисти, а реално начало на небесния животъ, посилено влизане въ свѣта на светостта, гдето православнитѣ теургически, чрезъ покаяние, причащение и освещаване съ тайнствата, реално живѣятъ истински съборенъ—вселенски животъ, заедно съ цѣлата „една, света, вселенска и апостолска Църква“. Това значи, преди всичко, заедно съ Пресвета Дева, съ най-светия върхъ на човѣшкия родъ, вече достигнала преобразена светостъ, съ най-чистата лилия, приела въ себе си въплотилия се Логосъ и станала за човѣчеството „мостъ, водещъ отъ земята къмъ небето“, непрестанно представляща нашия родъ предъ престола на славата на своя Синъ и милосърдно майчински ходатайстваща за насъ. Нечувствителността къмъ почитането на св. Богородица въ протестантския свѣтъ е явенъ признакъ за неговата еретичностъ, т. е. откъснатостъ отъ лоното на Църквата, отъ непрекъснатостта на Св. Предание, отъ мистическия животъ въ „общение съ светитѣ“, отъ потребността за освещаване и светостъ.¹⁾

Живото почитане на иконитѣ въ православие, на св. мощи, на разни осветени предмети, е прѣко следствие на жаждата за преобразяване и обожествяване на свѣта и на потребността да бждемъ за това въ осезателно общение съ небето на земята.

Може да се покаже парадоксално, че православие, което тѣй нетърпеливо се откъсва отъ земята къмъ небето, което е тѣй аскетично и апокалиптично, не само не е враждебно на земното благоустройство на своитѣ членове, но и ревниво жадува за спасението на душитѣ и тѣлата имъ. Православието изиска освещаване на цѣлия битъ: на семейството, на обществото и на държавата въ всички главни тѣхни моменти. Макаръ да знае, че последното преображение на всички закони на свѣта ще стане чрезъ творческата сила на Бога само въ царството на славата, Църквата, все пакъ, дава всички молитвени и осветителни срѣдства на вѣрващитѣ за всѣко тѣхно добро земно начинание, за всѣка тѣхна чиста потрѣба. Всичко

¹⁾ Гл. Проф. А. В. Карташевъ. Православие въ его истории и существѣ. Въ „Свѣтъ истинный“. Стр. 211.

¹⁾ Проф. А. В. Карташевъ. Пос. съч. Стр. 211.

¹⁾ Ibid. Стр. 212.

трѣбва да бѣде поръсено съ светена вода и поставено подъ небесна закрила — и плугътъ на орача, и чукътъ на ковача, и дюкянътъ на търговеца, и канцеларията на чиновника, и кабинетътъ на учения, и мечътъ на воина. Всичко трѣбва да бѣде осѣнено отъ кръста Христовъ, да бѣде преобразено и просвѣтлено — и храната, и жилището, и богатството, и знанието, и техниката, и културата, и творчеството, и силата, и държавата, и борбата, и войната и мира¹⁾.
Такъвъ е духътъ на православното благочестие.

Ст.

Сръбската църква.

Съ свършване на войната въ Югославия, следъ като настѣпи нейната раздѣла, автоматически стана и раздѣлението на епархийтѣ, тѣхното обособяване и управление подъ нови вече духовни власти.

Така, въ България минаха: Скопската, Охридско-Битолската и голѣма частъ отъ Нишката епархия. Италианцитѣ взеха: голѣма частъ отъ Рашко-Призренската, Захумско-Херцеговинската и Далматинската епархии. Въ Хърватско останаха: Загребската, Зворничко-Тузланската, Банилукката, Горно-Карловачката и Добробосанската епархии. Унгарцитѣ взеха Бачката епархия. Това ще рече, че, отъ 18 епархии, 11 минаха подъ друга духовна властъ, като за сега въ предѣлитѣ на Сърбия оставатъ 7 епархии.

Съ установяване на новото политическо положение голѣма частъ отъ сръбскитѣ архиереи напустнаха епархийтѣ си и се усгановиха въ Бѣлградъ. Тукъ, подъ председателството на митрополитъ Иосифъ, който е и замѣстникъ на Патриарха, понеже последниятъ се намира подъ надзоръ въ манастира Раковица (до Бѣлградъ), нѣколцина отъ тѣхъ образуватъ Св. Синодъ, занимаващъ се съ управлението на Сръбската църква следъ настѣпилния политически разгромъ. Въ състава на Св. Синодъ влизатъ: Нишкиятъ епископъ Иованъ, Зворничко-Тузланскиятъ Нектарий и Бачкиятъ Иринеи. Духовниятъ животъ е преустановенъ, като за сега не излиза нито едно църковно списание, вестникъ или органътъ на Патриаршията. Хубавата и красива Патриаршеска палата, пощадена отъ германскитѣ бомби, сега се използва отъ германската администрация, като архивитѣ и канцеларитѣ на Патриаршията сж пренесени въ археологическия музей, дего и работи Св. Синодъ. Наскоро, при моето пребиваване въ Бѣлградъ, бѣхъ свидетел на едни голѣми почести, указани на сръбскитѣ архиереи. Съ военни почести и подобаваща тържественостъ тѣ бѣха приети отъ военния управителъ на Сърбия генералъ Щредеръ, на когото се представиха и съ когото разговаряли относно бждещето управление на Църквата. Единствена грижа на Св. Синодъ на Сръбската църква сега е — да бждатъ настанени всички свещеници, които масово се връщатъ въ старитѣ предѣли на Сърбия. Богослужението навсѣкжде се извършва, като се забелязва чувствително засилване на религиозния духъ всрѣдъ населението. Въ скоро време предстои отварянето на семинари въ старитѣ предѣли на Сърбия, понеже семинариитѣ въ Сараево, Цетина, Призренъ, Битоля и Карловци сж политически и духовно извънъ предѣлитѣ на днешната сръбска държава.

Б-вв.

¹⁾ Ibid. Стр. 213. Ср. сжщо S. Bulgakoff. The Orthodox Church P. 106, 170.; W. A. Wissert's Hooljt und J. H. Oldham. Die Kirche und ihr Dienst an der Welt. S. 147—148; B. Ильинъ. О творчествѣ. Въ „Живое Преданіе“. Стр. 97—109; Г. Федотовъ. Древо на камнѣ. Въ „Живое Преданіе“. Стр. 110—119.

Красотата ще спаси свѣта.

Тая фраза бѣше казана нѣкога отъ голѣмия руски писателъ Достоевски. Отъ тогава до сега тя се е повтаряла много често. Повтаря се и днесъ. Повтарятъ я обикновено хората на изкуството, а най-вече тѣхнитѣ почитатели и ценители. Преди нѣколко дни имаше и статия подъ сжщото заглавие въ всѣкидневния в. „Миръ“. Авторътъ подчертаваше, че обществото и държавата трѣбва да подкрепятъ хората на изкуството, понеже то възпитавало вкуса къмъ хубавото и облагородявало живота.

Като изхождаме отъ християнско гледище, намираме, че наистина красотата има своето голѣмо мѣсто и своето важно значение въ живота. Нѣщо повече: смѣтаме, че на красотата се пада едно отъ първитѣ мѣста на всѣкидневния човѣшки животъ. Тя трѣбва да бѣде идеалъ и въ сжщото време ржководно начало на всѣка човѣшка дейность, защото нейната творческа сила е голѣма, и влиянието ѝ понѣкога е чудотворно.

Но въпросътъ е другъ: Коя красота има тая сила и това влияние?

Обикновено тия, които говорятъ и пишатъ за красотата, разбиратъ красотата въ изкуството — въ поезията, живописята, скулптурата, музиката, архитектурата. За тая красота тѣ или изрично говорятъ, или отъ думитѣ имъ се разбира, че нея иматъ предвидъ.

Има една категория мислители и естетици, които подценяватъ много значението на изкуството. Тѣ го поставятъ на последно мѣсто въ реда на проявитѣ на човѣшкия духъ. Единъ отъ тѣхъ, може би най-видниятъ представителъ на това течение, е английскиятъ философъ Спенсеръ. Мнозина не сподѣлятъ тоя възгледъ — намиратъ го за краенъ. Но все пакъ, струва ни се, има нѣщо вѣрно въ твърденията на тия, които го поддържатъ. Вѣрното е това, че наистина изкуството се е изродило, та служи само за развлѣчение, или повече за развлѣчение, удоволствие, наслада. Вѣрно е още и това, че за своето развитие изкуството дължи не малко на пакостнитѣ страсти, всрѣдъ кипежа на които повечето отъ неговитѣ творци работятъ. Знае се отъ историята на изкуството и биографиитѣ на творцитѣ въ областята на изкуството, че отъ перото на писателитѣ, отъ четката на живописцитѣ, отъ длетото на скулпторитѣ и отъ лжка на цигулката, или отъ клавишитѣ на пианото сж излизали художествени произведения въ пламъцитѣ на плътската любовъ и при въздействието на алкохолната отрова. Въ периодитѣ на упадъкъ на нравитѣ и на понижаване морала въ обществото, изкуството е отбелязвало успѣхи. Всѣкога въ миналото и сега навсѣкжде по свѣта развратницитѣ, пияницитѣ, гуляйджиитѣ търсятъ музиката и пѣсенята, но не за повдигане културното ниво на тѣхния духъ, това съвсемъ не, а само за разгорещаване на тѣхнитѣ страсти. Въ кръчмитѣ, въ кабаретата, въ всевъзможнитѣ други сборища за гуляи и пиянство музиката и отчасти поезията стоятъ на първо мѣсто. На такива мѣста и въ такива моменти, смѣта се, че безъ музика не може.

Единъ погледъ въ биографиитѣ на великитѣ творци на изкуството ще убеди всѣки, че, обикновено, не всѣкога, изкуството се ражда и се развива въ обстановката на моралното падение и че има много минуи въ нравитѣ, въ морала, въ поведенението и изобщо въ живота на творцитѣ на изкуството. Ние не искаме да споменаваме имена, но само за характеристика ще направимъ единъ цигатъ отъ „Изповѣдитѣ“ на единъ отъ най-великитѣ поети-художници, графъ Л. Н. Толстой. Той пише буквално: „Лъжа, кражба,

блудство, всички видове пиянство, насилие, убийство... нѣмаше престъпление, което не бѣхъ извършил"... „По това време почнахъ да пиша отъ тщеславие, користолюбие и гордостъ"... „Тази вѣра въ значението на поезията бѣше вѣра и азъ бѣхъ нейнъ жрецъ"... „Като се осѣмнихъ въ писателската вѣра, почнахъ внимателно да наблюдавамъ нейнитѣ жреци и се убедихъ, че почти всички жреци на тази вѣра, писателитѣ, бѣха хора безнравствени и въ по-голѣмата си часть хора долни, нищожни по характеръ — много по-нищожни отъ онѣзи хора, съ които азъ се срещахъ въ предишния си разпущнатъ и воененъ животъ".

Че изкуството не повдига чувствително нравственото ниво на живота, показва фактътъ, че не то движи човѣшкия духъ, а самото то се нагажда къмъ вкуса, разбиранията и морала на публиката. Всѣки горедолу образованъ човѣкъ знае, че това е така въ областта на поезията. А въ областта на театралното дѣло покойниятъ писателъ и театраленъ деецъ Ив. Андрейчинъ писа преди 30 години въ неговата „Книга за театъра“ буквално така за своето време: „Службата на театралното изкуство не привличаше вече. Тя изгуби своя идеалистиченъ характеръ. Нейнитѣ просвѣтителни и възпитателни задачи почнаха едвамъ, едвамъ да се долавятъ, и въ тѣхъ се вмѣкна новъ елементъ: зрительтъ не отиваше вече въ театъра да утоли своята жажда изключително къмъ разрешаване и освѣтление на културни проблеми, а отиваше по-скоро за насищане на новосъздадената нужда отъ развлѣчение — за насищане на своята вродена наклонност къмъ злословие, или за наслада отъ гледане чуждитѣ нещастия и несполуки“. А известниятъ театраленъ деецъ Николай Фолъ пише презъ юний т. г. въ в. „Нова вечеръ“, между другото, следното: „Трѣбва да се признае, че никога театрътъ не е ржководилъ обществата, а тѣкмо обратното — добриятъ, истинскиятъ театръ винаги се ржководи отъ своята публика"...

Отъ всичко това се вижда ясно, че красотата въ изкуството нѣма и не може да има оная голѣма ржководна и възродителна сила, за която говорятъ мнозина.

Отъ християнско гледище, красотата наистина има голѣма обновителна сила, но не външната красота, не красотата на тѣлеснитѣ форми, а красотата на човѣшкия духъ. Външната красота безъ красотата на човѣшкия духъ е само украса, която прикрива дрипи.

Красотата на човѣшкия духъ се изразява въ неговото всестранно и хармонично развитие — развитието на ума, сърдцето, волята, характера и тѣлото — знания и здравъ разумъ; вѣра и творческа любовъ къмъ човѣка и човѣщината; стремежъ къмъ доброто; готовностъ и способностъ за лични жертви; непоколебимостъ въ доброто; здраво и силно тѣло чрезъ природосъобразенъ животъ — животъ безъ пакостни страсти и отрови. Ако такъвъ духъ има даръ за творчество, той ще открива себе си въ красиви форми на изкуството; ако нѣма такъвъ даръ, ще умѣе да се наслаждава истински, безпакостно, отъ творчеството на другитѣ. Изкуството ще му даде по-силни криле. Ще го облагородява. Ще го очовѣчава все повече.

Иисусъ Христосъ казва: „Който пие отъ водата, която азъ ще му дамъ, той въ вѣки нѣма да ожадне; но водата, която ще му дамъ, ще стане въ него изворъ за вода, която тече въ вѣченъ животъ“. Тая красота е най-висшата и благодатна за душата и за всѣкидневния животъ.

Красотата наистина спасява и ще спаси свѣта, но не всѣка красота, а само красотата на човѣшкия духъ,

Г. Николовъ.

Изъ духовната съкровищница на Църквата.

Изкуплението.

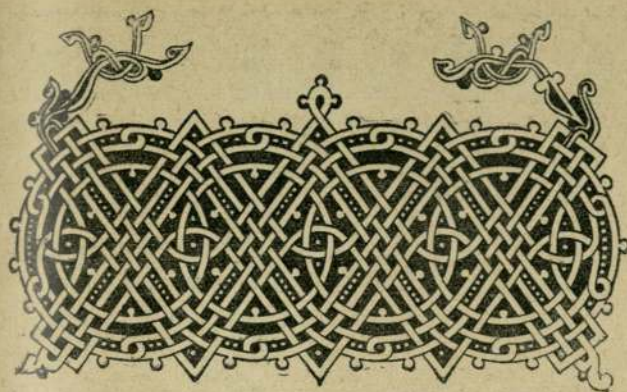
Отъ св. Кириль Иерусалимски.

Всѣко дѣло на Христа е похвала за вселенската Църква, но похвала на похвалитѣ е честниятъ Кръстъ. Знаейки това и Павелъ говори: „Мене да ми не дава Господъ да се хваля, освенъ съ кръста на Господа нашего Иисуса Христа, чрезъ който за мене свѣтътъ е разпнатъ и азъ за свѣта“ (Гал. 6, 14). Не се удивлявай, че е изкупенъ цѣлитъ свѣтъ, защото за него умрѣ не простъ човѣкъ, но Единородниятъ Божий Синъ. Грѣхътъ и на единия човѣкъ Адамъ е ималъ толкова сила, че е нанесълъ смъртъ на свѣта — „ако съ престѣплението на единъ човѣкъ смъртъта царува“ въ свѣта, не толкозъ ли повече съ правдата на Единородния ще се възцари животътъ? И ако тогава за дървото, отъ което вкусили прародителитѣ, били изхвърлени отъ райа — не е ли по-удобно сега за вѣрвашитѣ, чрезъ Иисусовото дърво да влѣзатъ въ райа? Ако първосътворениятъ отъ земя принесе смъртъ на цѣлия свѣтъ, то не ще ли принесе вѣченъ животъ Този, Който е сътворилъ човѣка отъ земя, когато самъ Той е животъ? Ако Финеесъ, като поревнува и умъртви срамодейника, прекрати Божия гнѣвъ (Числ. 25, 11), нима Иисусъ, Който не другия предаде на смъртъ, а Себе Си принесе въ изкупителна жертва, не ще утоли гнѣва противъ людетѣ?

Поради това не бива да се срамуваме отъ кръста на Спасителя, а да се хвалимъ. Словото за кръста за иудеитѣ е съблазнѣнъ, за езичницитѣ — безумие, а за насъ — спасение, защото е умрѣлъ за насъ не простъ човѣкъ, но въплотилиятъ се Синъ Божий, Богъ! И тѣй, Иисусъ наистина е пострадалъ за всички човѣци, защото кръстътъ не е мечта, иначе, и изкуплението би било мечта; защото и смъртъта не е била въображаема, иначе, и спасението би било баснословно. Ако смъртъта би била въображаема, прави биха били които говорятъ: „Спомнихме си, че Онзи измамникъ още приживе бѣ казалъ: подиръ три дни ще възкрѣсна“ (Мат. 27, 63). Така че страданиято е действително, защото Христосъ действително е разпнатъ, и ние не се срамуваме отъ това; разпнатъ е, и ние не отричаме това — напротивъ: хвалимъ се, като говоримъ това. Ако азъ сега почна да отричамъ изкуплението, ще ме избличи тази св. Голгота, близко до която се намираме всички, ще ме избличи и кръстното дърво, раздадено отъ тукъ на части вече въ цѣлата вселена. Изповѣдамъ кръста, защото зная възкресението. Ако Христосъ би останалъ разпнатъ, то може би, азъ не бихъ изповѣдвалъ кръста; може би сжщо така бихъ замълчалъ и за моя Учителъ, но... понеже следъ кръста е последвалъ възкресение, то азъ не се срамувамъ да проповѣдамъ за кръста.

И тѣй, приеми за начало несъкрушимата основа — кръста, и строй върху него всичко останало въ вѣрата. Не се отричай отъ Разпнатия, защото кръстътъ не е мечта — ако е мечта, мечта е и възнесението; ако пъкъ възнесението е мечта — мечта е и второто пришествие и всичко вече останало е несъстоятелно...

Отъ руски — Ибр.

ХУДОЖЕСТВЕНЪ ОТДЪЛЪ

Малката книжка.

На една от лавиците в голѣмата библиотека, на края на редицата книги, стоеше малка книжка, толкова малка — почти колкото кибритена кутия. Виждахъ съмъ я много пжти и много пжти съмъ си мислѣлъ да узная какво криятъ нейнитѣ малки странички. Нѣкога е била добре подвързана, но днесъ подвързията ѝ е изпрашена, извехтѣла, обезцвѣтена отъ времето.

Единъ день я взехъ отъ лавицата. Неволна усмивка се плъзна като леко талазче по устнитѣ ми: — колко си малка, посивѣла книжка, и все пакъ, ако ти бѣше живо сжщество, все пакъ щѣше да си щастлива, защото и ти имашъ свое богатство, свое съдържание, което е само твое, което само ти притежавашъ — достоинство, което иматъ всички книги, голѣми и най-голѣми.

Разтворихъ тази малка книжка и на самата корица отжтре нѣкоя ржка бѣше написала старателно, красиво:

„Тази книжка съ молитви се намѣри у единъ убитъ младъ войникъ презъ сръбско-българската война въ 1885 година. Богъ да упокои храбрата му душа въ Своитѣ небесни селения. Богъ да бди надъ България, за която ти, войниче, загина въ цвѣтна младостъ. Приеми, скжпа родна земя, младото тлѣнно тѣло на твоя свиденъ синъ!“

Усѣтихъ — сърдцето ми удряше развълнувано. Седнахъ, поставихъ малката разтворена книжка предъ мене, впахъ погледъ въ избѣлѣлитѣ вече думи. Постепенно физическия възоръ отжжи на духовния. Мислено преминахъ много време назадъ, стигнахъ въ една бурна епоха, когато се раждаше и закрепваше третото величие на българския народъ. Млади български воители, събрали въ очитѣ си неугасващия пламъкъ на многовѣковна българска слава, съ кръвта си багрѣха родната земя и съ своя непобедимъ, страхотенъ по сила устремъ слагаха основитѣ на една нова българска сждба. И срѣдъ тѣзи вдъхновени герои единъ младъ храбъръ князь горѣше въ огъня на своята велика любовъ къмъ земята на тѣзи, които Богъ му повѣри.

Губѣхъ се мислено изъ това далечно минало и от време-навреме се връщахъ въ настоящето. Предъ мене неподвижно стоеше разтворената малка книжка съ своя тѣй трогателенъ, но и тържественъ надписъ. Взирахъ се въ този надписъ, буквитѣ сѣкашъ трептѣха, оживѣха, раздвижиха се, заиграха предъ моя замечтанъ възоръ, образуваха единъ кржгъ и презъ него азъ видѣхъ позлатената вече зеленина надъ едно малко българско село, чито бѣли кжщи бѣха освѣтени отъ слабѣещитѣ лжчи на есенното слънце. Оживѣлитѣ букви зашепнаха думитѣ

отъ историята на единъ пожертванъ предъ родния олтарь животъ.

Бѣха славни дни. Потсци кръвь измиха чернилото отъ роството по снагата на българския народъ. До скоро роби, угнетени, превизи, съ задушавачи ги окови, българитѣ тържественно, съ много топлота въ сърдцата и съ много пламъкъ въ душигѣ, живѣеха първитѣ години на свободенъ животъ.

И въ село Слатово радостта не бѣше малка. И това малко село бѣше дало скжпи жертви презъ възстанията — горди синове на български майки, по гори и урви, въ неравни борби, въ жаждата си да живѣятъ свободни, жертвено дадохъ своя животъ. Тѣхната смъртъ не потопа въ скръбъ слатовчани, напротивъ — гордостъ изпѣлаше душигѣ имъ, духоветѣ се окриляха, въ сърдцата имъ сякашъ се вливаше силата, решителността и свѣтлата любовъ на загиналитѣ. Свобода безъ жертви не се цени, всѣка родостъ се предхожда отъ болка, всѣки успѣхъ иска трудъ! И най-славенъ между героитѣ възстанници бѣше Гюро Петковъ. Една нощъ той се губи нѣкжде изъ горитѣ, върна се въ кжщи призори, облѣченъ въ възстанически дрехи, съ калпакъ, на който свѣтѣше позлатено лѣвче, съ пушка и патрондашъ презъ кръста. Прегърна слисаната си жена, издигна и цѣлуна своя дванадесетъ годишенъ синъ. Дълго го гледа въ очитѣ и тихо му каза:

— Сине, кждето отивамъ, ще бжде страшно. Не отиваме да слоимъ поробителя на нашата земя, но съ смъртъта си да го разтърсимъ. Кръвта ни ще бжде по силна отъ нашитѣ куршуми; смъртъта ни, геройска и света, ще бжде потресенъ викъ къмъ свѣта на едно изстрадало племе. Ако не се върна вече, не жали за мене. Само едно наследство ти оставямъ, приеми го, сине — то е любовта ми къмъ земята ни. Нека, когато сърдцето ми престане да тупти, тази любовъ да премине въ твоео сърдце. Ако ти, моятъ синъ, когато порастнешъ не бждешъ гордъ съ моята смъртъ, не ще има покой за моя духъ, сине. Помни — баща ти отива на смъртъ, защото не може да бжде робъ. Когато бждешъ голѣмъ, робъ ли си още, бори се като мене и умри съ моята смъртъ, свободенъ ли си, при опасностъ умри за своята свобода.

Отиде Гюро — и не се върна. Незнаенъ кжтъ отъ родната земя всмука изтеклата му кръвь и скжта мъченическото му тѣло. Сийка, жена му, остана вдовица съ своя малъкъ синъ. Вдовица на герой, на който срѣдъ Слатово издигнаха гранитенъ паметникъ и на него издълбанъ смѣлиятъ му образъ. Малкиятъ Крумъ често ходѣше при паметника, взираше се въ каменния образъ на баща си и повтаряше завета му.

Свободата бѣше окжпала страдната ни земя. Юначнитѣ български синове и дъщери дишаха свободни българския въздухъ и роднитѣ простори отекваха волни български пѣсни. Мжката се прѣсна, страданията изтлѣха, радостта цѣфна въ душигѣ на вѣковнитѣ роби. Затекоха години. Дойде и она свѣтълъ день, когато роднитѣ братя отъ дветѣ страни на балкана си прострѣха ржце, стиснаха ги братски, слѣха своитѣ сждби и въ душигѣ имъ, смѣлъ и възторженъ, се роди устремтъ да бждатъ единни и въ единната сила да изковатъ родната бждна сждба.

Но врагъ исконенъ съ завистливо око се върѣ въ радостта на българитѣ. И когато дори доскорошниятъ властникъ надъ българската земя не пожела да смуги изгрѣлата свобода, да наруши свѣтлата и света радостъ на вѣковната своя рая, тогава тоя врагъ изтегли своя черенъ отъ коварство мечъ и го насочи въ гърба на своя

сроденъ по кръвъ съседъ. Изтръпна, но само за мигъ, снагата на българина. И чудо дивно блесна на Балкана. Вчерашниятъ роби разгорѣха въ сърдцата си таената въкове древна сила. Закипъ въ жилитѣ имъ буйната кръвъ на чувовни дѣди. И старъ, и младъ, бащи и синове, стиснаха въ корави дѣсници своитѣ мечове и съ открити гърди, не коварно, не въ гърба, а право напредъ срещу врага литнаха натамъ, кждето се ражда славата, кждето съ кръвъ се вае сждбата. Камбани звъннаха въ села и градове, пѣсни екнаха въ поля и усои, въ очитѣ искряща смѣлость затрептъ, не бѣше война мрачна, трагична, въ страхъ, а тържественъ походъ срещу врага.

И въ село Слатово единъ момъкъ, синъ на герой, стоеше предъ паметника на своя баща и тръпки на смѣлость лазѣха по младата му снага. Ако героятъ бѣше живъ, той щѣше да види въ очитѣ на своя синъ оня пламъкъ, който го гласна нѣкога къмъ мъченическа смъртъ. Синътъ гледаше каменния образъ на своя баща и — баща и синъ духомъ се слѣха въ едно.

— „Умри за своята свобода!“ — тъй ти ми даде святъ заветъ. Дойде день да бжда достоенъ за тебъ, за смъртъта ти, за завета ти, за вѣрата ти въ мене. Гвоятъ синъ ще бжде достоенъ за кръвта ти, която си влѣлъ въ моитѣ жили.

И синътъ съ твърди крачки се отправи за дома. Приблужи до своята майка, взрѣ се въ нейнитѣ изстрадали, но все още въ блѣсъкъ очи, прегърна я; притисна я до себе си.

— Прощавай, майко! Ще вървя!

Трепна майчиното сърдце, трепна като ударено птиче.

— Кжде, сине?

Но тя само питаше. Тя знаеше вече. Познаваше огъня, който горѣше въ тия млади очи.

— Тамъ, кждето нѣкога татко ми посочи. Тамъ, дето родната земя ме зове, за нея, майко, за земята ни, която крие въ недрата си скжпий прахъ на моя баща, за нея ще се боря. Отиватъ всички. Героятъ иска геройски синъ. Гледахъ му сега образа на паметника, очитѣ му сѣкашъ бѣха живи, тѣ изпитателно ме гледаха и сякашъ ме питаха: не чувашъ ли зова на родината? Вече съмъ силенъ. Ще ида, майко. Прости и не ме жали, ако загина, ще бжда при татко и отъ тамъ двамата ще бдимъ надъ тебе.

Изхлипа майката. Сълзи плувнаха въ очитѣ ѝ. Устнитѣ ѝ побледнѣха, потрепваха, но гордостта на българката победи болката на майката.

— Почакай, сине!

И тя влѣзе въ тъмния килеръ. Отвори стара ракла, съ треперящи рѣце бръкна и извади малка книжка, съ кръстъ на корицата. Върна се бледа, но решителна при сина.

— Ето, сине, вземи това молитвениче. Прочитай, сине, молитвитѣ въ него, и нека Богъ укрепва твоята дѣсница. Ще има жертви, знамъ това. Ако и тебъ загубя, ако те загубя тебе, единствена опора и надежда, нека пакъ, сине, е благословено името на Бога.

И майката притвори очи, цѣлуна своя синъ и презъ сълзи следъ това гледаше, какъ той отиваше тамъ, дето тя, майката-земя зовѣше своитѣ чада.

Следъ победенъ бой живитѣ борци вихрено летѣха следъ бѣгащия врагъ. Ония, които се грижеха за прибиране тѣлата на геройски загиналитѣ, отъ дѣсницата на единъ младъ войникъ едва отколчаха пушката, а въ лѣвата му ржка намвриха малка книжка, молитвениче, което той въ предсмъртенъ мигъ билъ разтворилъ.

Йорд. п. Илиевъ.

БЕЛЕЖКИ И ОТЗИВИ.

Молитвитѣ за успѣха на болшевишкото оржие смутиха свѣта.

Както вече съобщихме, по-миналата недѣля (7 септември) въ Англия бѣ опредѣлена като „день на общи народни молитви за войната“. Тоя день духовнитѣ началници на всички изповѣдания и религии въ Великобритания извършили въ Лондонъ църковна служба, като отпразни молитви за успѣха на болшевишкото оржие. На такава една служба присѣдствувалъ и самиятъ английски кралъ, а сждо така и съветскиятъ посланикъ Майски. Кентерберийскиятъ архиепископъ въ своята проповѣдь презъ време на молебена поканилъ английския народъ да се моли за Съветитѣ и за победа на съветската войска.

Тоя всенароденъ английски молебенъ направи навсѣкжде най-тжно впечатление. А Кентерберийскиятъ архиепископъ, глава на Английската църква, съ своята проповѣдь и съ благославяне дѣлото на болшевишката смуту духоветѣ на всички християни въ Европа. И туй смущение е толкова по-силно и по-болезнено, колкото по-остро и по-безпощадно бѣ изобличението, отправено преди нѣколко години отъ самия тоя архиепископъ срещу сждитѣ безбожници-тирани, които тоя сега благославя, като подканя цѣлия английски народъ да се моли за тѣхъ. Поради това много естественъ е въ случая протестътъ на епископа на финландската евангелска църква, който порицава англиканския архиепископъ, задето благославя оржието на безбожнитѣ болшевици — рушители на всѣка религия. Лесно обяснимо е сждо, защо рускиятъ митрополитъ Анастасий осжди въ непоследователность Кентерберийския архиепископъ, призоваващъ днесъ небесата да спасятъ единъ режимъ, който тоя така люто порица преди нѣколко години, безъ да вижда сега, че съ тая си молитва иска отъ Бога победата на Антихриста. Страшно недоумѣва рускиятъ митрополитъ при тая промѣна въ отношенията на архиепископа къмъ болшевицитѣ, когато въ Русия нищо не се е промѣнило, когато и днесъ тамъ хиляди архиереи и свещеници се намиратъ въ подземията на ГПУ, или гниятъ въ най-отдалеченитѣ краища на Северно Ледовитото море.

Най-силно, обаче, е изказалъ своето недоволство и възмущение по поводъ на всенародния молебенъ въ Англия протестантскиятъ финландски пасторъ А. Рантама, който миналата седмица отправилъ чрезъ печата едно протестно отворено писмо до главата на Англиканската църква.

Следъ като изтъква враждебното отношение на болшевицитѣ къмъ църквата и подробно описва осквернението на единъ храмъ отъ тѣхъ, финландскиятъ пасторъ изказва своята голѣма душевна мъка и недоумение, какъ е било възможно архиепископътъ да отправи апелъ до милиони членове на Англиканската църква да се молятъ въ храмоветѣ за успѣхитѣ и победата на „храбрата съветска армия“!

И завършва своя протестъ пасторъ Рантама така:

„Азъ, като пасторъ, тръпна предъ моралната отговорность, която вие, като протестантски епископъ, поехте върху себе си съ отправяне вашия апелъ къмъ милиони хора, които не могатъ да знаятъ и познаватъ истинския характеръ на болшевишката. Има единъ Богъ, Който единъ

денъ ще поиска отъ всички насъ смѣтка. Тогава ние ще се срещнемъ и ще срещнемъ тамъ сжщо и хилядитъ свещеници и християни, избити отъ болшевицитъ отъ 1917 г. насамъ, чиято кръвъ търси възмездие. Ние ще срещнемъ тамъ сжщо и тоя пасторъ, чиято осквернена църква азъ видѣхъ и който е далъ въ тая война своя животъ за свободата и за християнството. Тогава ще бждатъ призвани къмъ отговорностъ още и всички онѣзи облѣчени съ власть господа, които обрекоха на гибель стотици хиляди хора, Тогава ще бжде казана и последната дума, дали бива да се благославя дѣлото на болшевизма въ името на Христа“.

Такова голѣмо недоумение, смущение и негодование предизвикаха навсѣкжде отправенитъ по-миналата недѣля въ Англия молитви за победа на болшевицитъ.

Деньтъ на отца Паисия.

По твърдо установената вече традиция, на 27 т. м. септемврий—*Кръстовденъ*—ще се отпразднува *Деньтъ на отца Паисия*. Миналата година презъ седмицата, въ която се празнуваше тоя день, биде постепенно заемана отъ нашитъ войски освободената наша Златна Добруджа. Презъ тѣзи незабравими дни единъ райски кжтъ отъ българската земя, следъ многогодишно заробване, биде присъединенъ наново и нераздѣлно къмъ Всебългарската Бациния. Прославата на отца Паисия, първоучителя на нашето пробуждане и възраждане, на нашето освобождение и обединение, се залѣ отъ изблика на всенародна радостъ отъ това велико събитие въ нашата история. Тази година сме още по-щастливи: *деньтъ на отца Паисия сега ще се празнува презъ дни на нова радостъ отъ близкото пълно осъществяване на въковния ни националенъ идеалъ за освобождение и обединение на всички българи—ще се празнува за пръвъ пжтъ въ Македония, Тракия, Додруджа и Западнитъ покрайнини.*

Всебългарскиятъ съюзъ „Отець Паисий“ е помолилъ съответнитъ власти да наредятъ, въ всѣко селище да се учреди *Мѣстенъ Общограждански комитетъ* отъ представители на всички мѣстни, държавни и общински власти—духовни, военни, училищни, административни, и отъ представители на всички сжществуващи въ селището обществени организации — културно-просвѣтни, родолюбиви благотворителни, професионални, стопански и други. Тия комитети да взематъ о време грижата за изработване мѣстна програма за отпразднуване деня на отца Паисия, като се погрижатъ, на празника да се даде изразъ на общонародна радостъ за освобождението на поробенитъ български земи и за приобщаването имъ къмъ Всебългарското Отечество.

Въ селища, кждето откриването на училищата ще стане следъ 1 октомврий, деньтъ на отца Паисия да се празнува следъ тая дата.

Вие спестявате за децата си. Има ли по-разумна спестовностъ за децата отъ тая, да имъ спестимъ паритъ чрезъ заема за народната отбрана, съ което сжщевременно гарантираме за иднитъ поколѣния благодатнитъ условия на една обединена България.

ИЗЪ ПЕЧАТА

Църквата и народътъ.

(Изъ в-къ „Просвѣта“, органъ на комитета за културно повдигане на Видинския край).

Служителитъ на родната ни църква не сж само апостоли на християнството, само служители на Бога. Тъ сж и дейни труженици за доброто на народа. Народностниятъ характеръ на нашата църква се вижда още отъ времето, когато тя е заспжтствувала сждбата на народа, отъ времето, когато дейността ѝ става и история на българския народъ. Още оттогава нашата църква влиза въ тѣсно обшение съ народната душа. Защото, да се служи на Бога, значи съ сжщата любовъ да се служи и на народа. И обратнотъ — безразличието къмъ сждбата на народа е несъвмѣстимо съ любовта къмъ Бога. Любовта къмъ Сжщия е дълбоко да се цени всичко онова, що има стойностъ на Божие откровение, да се обича ближния и да се цени у него всичко онова, което има морална и човѣшка стойностъ — съ една речъ — обичта къмъ Бога да е обичъ и къмъ народа. Това, накратко казано, движи и днесъ живота на родната ни църква, това тя внушава и на своитъ служители.

Затова въ дни на всенародни тържества или други подобни случаи, отъ амвона на църквата свещенослужителитъ съ еднакво чувство глдуватъ принципитъ на християнството, чертаятъ и пжтя на всенародното служене — пжтя на безкористието, на идеализма, на родолюбието. Първиятъ амвонъ е билъ всѣкога трибуна и на християнството, на църковността, трибуна и на народа. Оттамъ се отправялъ апелъ въ дни на бедствие и униние за християнско благочестие, сплотеностъ и дисциплина, апелъ и за гражданско единение на всички българи въ името на всенародни задачи и цели.

Така, до постигането на днешна обединена България, въ времето, когато народътъ болезнено изживяваше всенародната трагедия, Църквата не само не стоеше настрана, но съ своята апостолска дейностъ подсилваше общобългарския процесъ на възраждане и активизиране волята на българина да води борбата за по-друга сждба до победа.

Ето защо, днесъ дѣлото на родната ни църква е дѣло и на българския народъ. Ето какъ църквата диша и живѣе съ пулса на народа, а последниятъ има за своя духовна опора родната ни църква.

Всѣки заемъ е една помощъ отъ страна на бждещето къмъ настоящето. Сега е най-удобниятъ моментъ бждещето да даде тази помощъ. Запишете облигации отъ сегашния държавенъ заемъ.

СЕДМИЧЕНЪ ПРЕГЛЕДЪ НА СЪБИТИЯТА.

Министерството на външните работи и изповѣданията отговори на 15 т. м. на обвиненията на съветското правителство, че ужъ България се държала агресивно къмъ Съветска Русия; че български пристанища и летища станали бази за нападения на Съветския Съюзъ, че новиятъ З.З.Д. билъ насоченъ къмъ С. С. С. Р. и пр. Въ отговоръ на тия обвинения Министерството на външните работи съ съжаление отбелязва, че и Съветското правителство е станало жертва на интригите на чужди радиостанции и внушения. А колкото се отнася до З. З. Д., това е чисто вътрешна държавна мѣрка, незасѣгаща съ нищо С. С. С. Р.

Мрътъ на народното просвѣщение отправи напѣтствени думи къмъ всички учащи се по случай започване учебната година.

Законътъ за защита на държавата влѣзе въ сила и се прилага.

Сключи се търговска спогодба съ Словакия и Унгария.

Турското Народно събрание откри редовната сесия. Ще се обсъди международното положение и бждещата политика на републиката.

— Турскитѣ вестници съ задоволство помѣстиха опровержението на Българската телеграфна агенция противъ английскитѣ клеветнически новини, че България се готвѣла да нападне Турция.

Персийскиятъ (Иранскиятъ) парламентъ одобри спогодбата съ Англия и Русия за окупиране отъ тѣхъ на персийски бази, съ пожелания по-скоро да бждатъ освободени и да се плати обезщетение на Персия.

— Шахътъ абдикира.

Френското правителство взе извънредни мѣрки срещу комунистите и за продоволствието.

— Фланденъ застава начело на борбата срещу комунистите и противниците на новия редъ.

— Генералъ Денцъ, защитникътъ на Сирия, се върна отъ заложничество и ще заеме важна служба при адмиралъ Дарланъ.

— Противоеврейски манифестации сж станали въ Парижъ. Има арестувани много евреи, обвинени въ шпионажъ и организиране саботажа.

Съветското правителство отправи отчаянъ позивъ къмъ Англия и Америка за помощъ.

— Руски войски презъ Персия се съсрѣдоточаватъ край турската граница. Съсрѣдоточени сж войски и по-границата на Авганистанъ.

Чърчилъ е държалъ речъ въ английския парламентъ. Не скрилъ тежкото положение на Русия. Англия не е поела голѣми ангажменти къмъ Русия. Мисиитѣ на Америка и Англия сж повече съ осведомителна целъ.

Рузвелтовата речъ, дълго очаквана, ни донесе известието, че той е заповѣдалъ на флотата си да стреля срещу германски и италиански подводници. Той щѣлъ да пази свободата на моретата. Поводъ затова му служатъ потопени американски кораби, пренасящи и военни материали за Англия. Дадена е заповѣдъ —

отъ Великия океанъ да се прехвърли частъ отъ военната флота. Вестниците смѣтатъ, че Рузвелтъ е обявилъ вече война негласно на Германия въ защита на Англия.

Войната въ Русия влѣзе въ решителна фаза. Одеса е предъ падане; тѣй като сж взети външните укрепителни линии. Петроградъ е напълно обкръженъ. Опитътъ на Тимошенковитѣ армии да осуетятъ това обкръжаване е ималъ за резултатъ разбиване на войскитѣ му и минаването на германскитѣ войски въ настѣпление къмъ Брянскъ и обкръжаването и на Киевъ. Обкръжаването на Киевъ е почнато. Германцитѣ сж настѣпили къмъ откъсването и на Кримъ, като сж заели Петекотъ. Минали Днепъръ, тѣ се стремятъ къмъ Ростовъ и къмъ Харьковъ презъ Елисаветградъ, гдето сжщо сж минали Днепъръ. Смѣта се, че съпротивата на руситѣ намалява следъ многото жертви.

— Германцитѣ сж започнали обкръжаването и на Мурманскъ, като сж прекъснали снабдяването на Русия съ военни материали презъ северния океанъ.

— Англичанитѣ заеха о-въ Шпицбергенъ.

— Въ Африка германци и италианци ежедневно бомбардиратъ Александрия, Портъ Саидъ, Исмаилия и о-въ Малта.

ЦЪРКОВНА И ОБЩЕСТВЕНА ХРОНИКА

I. У насъ.

Тезоименниятъ день на Н.Ц.В. Престолонаследника. На 14 т. м. българскиятъ народъ при изключително щастливи дни чествува тройно празненство: празника на св. Симеона, празника на Престолонаследника и празника на родната земя. По този случай въ храма-паметникъ „Св. Александъръ Невски“, следъ Божествената литургия се отслужи благодарственъ молебенъ отъ Негово Високопреосвещенство Софийския митрополитъ Стефанъ, въ съслужение съ Високопреподобнитѣ архимандрити Дамаскинъ, Климентъ, Николай и Игнатий, съ храмовото духовенство и други клирици. Въ кратко слово-благословение Високопреосвещениятъ Митрополитъ предаде отеческитѣ благопожелания на родната Църква за Височайшия именинникъ, който да расте и крепне въ мдростъ и сили за величието на родината! На молебена присѣтствуваха: военната и гражданска свита на Н. В. Царя, всички министри, начело съ министъръ-председателя г. проф. д-ръ Б. Филовъ, висши военачалници и чиновници, много народни представители, представители на иновѣрно и инославно духовенство, родолюбиви организации и многоброенъ народъ. Следъ молебена официалнитѣ лица се разписаха въ двореца.

Храмовъ празникъ. На 12 т. м. бѣ храмовиятъ празникъ на храма-паметникъ „Св. Александъръ

Невски". По този случай се отслужи архиерейска служба от Негово Високопреосвещенство Софийския митрополитъ Стефанъ, подпомогнатъ отъ храмовото духовенство и други столични клирици. Негово Високопреосвещенство произнесе и вдъхновено слово за живота и добродетелитѣ на патрона на всенародния храмъ-паметникъ. Храмътъ бѣ препълненъ съ богомолци.

Откриване на сждебната година. На 15 т. м. въ голѣмата аула на Сждебната палата въ столицата бѣ тържествено открита новата сждебна година съ водосветъ отъ Високопреосвещения Софийски митрополитъ Стефанъ, който въ края на водосвета произнесе и речъ, дадена на уводно мѣсто въ настоящия брой на „Църк. в.“ На тържеството присъствуваха министърътъ на правосъдието г. В. Митаконъ, м-рътъ на желѣзницитѣ г. Горановъ, мнозина народни представители, сждии, членове на адвокатската колегия и граждани.

Радио-сказка. На 14 т. м. по обѣдъ, предъ микрофона на Радио-София, Негово Високопреподобие архимандритъ Дамаскинъ, секретаръ на Св. Синодъ, произнесе сказка, на тема „Сѣитба — духовна и физическа“ по случай празника на земята.

Благодарност. Ректоратътъ на Софийската духовна семинария изказва благодарност на известния столиченъ лѣкаръ д-ръ *Александъръ Богдановъ* за подаренитѣ отъ него 500 лева за фондъ „Лътовеще“ при Семинарията.

Записвания въ църковно-пѣвчески курсъ. Ржководениятъ отъ протоиерей Дамянъ Каровъ образовъ 6-месеченъ църковно-пѣвчески курсъ при столичния храмъ „Св. Спасъ“ продължава записванията на нови курсисти за тая година. Учебнитѣ занятия почватъ отъ 15 октомврий. Подробности по условията — при ржководителя въ църковната канцелария, телефонъ 2-32-88.

II. Въ чужбина.

Ромънската църква. *Откриване на закрититѣ отъ болшевицитѣ църкви.* Съобщаватъ отъ Букурещъ, че Ромънската патриаршия взимала мѣрки за бързото отваряне на закрититѣ отъ болшевицитѣ ромънски църкви. Въ Бесарабия и Буковина всички църкви били вече открити. Сега въ Украйна били командировани 7 епископи и надъ 100 свещеници. Много църкви били превърнати отъ болшевицитѣ на складове, кина, работилници и др. Сега всички църкви се възстановявали бърже.

Въ освободена Русия. *Украинскитѣ архиереи благодарятъ на Фюрера.* Украинскитѣ епископи: Алексий Волински, Симеонъ Острожски, Пантелеимонъ Лъвовски и Вениаминъ Владимирски сж имали събрание въ Почаевската света гора и оттамъ изпратили до създателя на великогерманския Райхъ Адолфъ Хитлеръ писмо, въ което изказватъ нему и на победоносното му воинство благодарностъ за освобождението имъ отъ болшевишката тирания, като благопожелаватъ на освободителя Хитлеръ дълъгъ и щастливъ животъ.

Изгубенитѣ кръщелни свидетелства на Павли Ивановъ Люцкановъ, Недѣлко Недѣлковъ Петровъ, Никола Стояновъ Сжбевъ и Александъръ Илиевъ Вълевъ, жители на с. Драгижево, В.-Търновско, да се считатъ невалидни. Издадени сж дубликати.

с. Драгижево, 9 септ. 1941 год.
1—139—1 Енор. свещ.: *Георги Г. Трифоновъ.*

Камбани

Църковни и училищни.

Винаги голѣмъ изборъ, отъ различни величини, подъ тонъ и мелодия ще намѣрите при прочутия

Димитъръ М. Алексиевъ

техникъ-камбанолѣяръ.

ул. „Татарли“ № 65 — София.

Преливамъ спукани камбани на самото мѣсто или въ лѣярницата ми, като ми се заплаща само труда по 10 лева на килограмъ.

По порчка изработвамъ камбани, които ще бждатъ рѣдкостъ въ страната ни.

1—142—1

Излъзоха отъ печатъ новитѣ издания на книгитѣ отъ Св. Писание: **Евангелие**, цена 15 лв., и **Новий Заветъ**, цена 30 лв. Дветѣ книги сж подвързани и се доставятъ отъ Синодалната книжарница, София

Климентиновско църковно настоятелство — Старозагорско.

Обявление № 30. На 16 день следъ публикуване настоящето въ „Църк. вестникъ“, отъ 10 до 12 ч., въ канцеларията на настоятелството ще се произведе търгъ съ явна конкуренция за отдаване подъ наемъ за две години църковната кжца.

Залогъ 5⁰/₀. Разноснитѣ по публикацията сж за смѣтка на наемателя.

с. Климентиново, 12 септемврий 1941 год.

1—145—1

Отъ Настоятелството.

Обявление № 26. Изгубеното кръщелно свидетелство на Борисъ Атанасовъ, отъ с. Парамунъ, Трънско, да се счита невалидно. Издаденъ е дубликатъ.

с. Филиповци 8. IX. 1941 год.

1—143—1

Енорийски свещеникъ: *Станко Томовъ.*

Пашинско църк. н-во, Карнобатска околия.

Обявление № 49. Обявява се на интересуващитѣ се, че на 2 октомврий 1941 г., отъ 8 до 17 часа следъ обѣдъ, ще се произведе търгъ съ явна конкуренция за отдаване подъ наемъ църковнитѣ ниви въ мѣстноститѣ: „Шилетарката“ отъ 200 декари, раздѣлена на 26 парцела; „Кавацитъ“ отъ 7 дек.; „Могилитѣ“ отъ 12 дек.; „Юрта“ отъ 8 дек.; „Гробища“ отъ 4 дек. за срокъ отъ две години.

Законътъ за Б. О. П. е задължителенъ.

Залогъ и правоучастие се иска 200 лева.

с. Пашино, Карнобатско, 1 септ. 1941 г.

Отъ църк. н-во, предс. свещ.: *Петъръ Цветковъ.*

1—136—1

Гл. редакторъ: **Хр. Поповъ.**

Печатъ **С. М. Стайковъ — София.**

СИНОДАЛНА КНИЖАРНИЦА.

Учебници за духовнитѣ училища.

1. Ръководство за изучаване Ветхозаветнитѣ законодателни книги на Св. Писание — отъ Ат. Димитровъ	лева
100
2. Ръководство за изучаване Пророческитѣ книги на Ветхия Заветъ — второ поправено и допълнено издание — отъ Хр. Поповъ	80
3. Ръководство за изясняване Четириевангелието и книга Деяния Апостолски — отъ Хр. Поповъ	90
4. Изяснителенъ прегледъ на Апостолскитѣ послания и Апокалипса — отъ Хр. Поповъ	80
5. История на Християнската църква , ч. I — отъ П. Малицки	50
6. История на Християнската църква , ч. II — отъ П. Малицки	110
7. История на Християнската църква , ч. III — отъ П. Малицки	110
8. История на Българската църква — отъ Ст. Станимировъ	50
9. Православно Догматическо богословие — отъ Д. Дюлгеровъ и Ил. Цоневски	80
10. Учебникъ по Мисионерство — отъ Д. Дюлгеровъ и Ил. Цоневски	120
11. Учебникъ по Основно богословие — отъ Архим. Никодимъ и свещ. Цвѣтко п. Христовъ	80
12. Учебникъ по Литургика или наука за богослужението на Православната църква — отъ Елиф. Несторовски	100
13. Учебникъ по Омилетика — отъ Врачански митрополитъ Климентъ	70
14. Кратка Граматика на църковно-славянски езикъ съ сборникъ и речникъ — отъ д-ръ Ст. Младеновъ и И. Г. Бакаловъ	25
15. Начални основания на Философията — отъ В. Д. Кудрявцевъ	60
19. Учебникъ по История на философията — отъ прот. М. Шишкинъ и В. Николовъ	70
17. Учебникъ по Педагогика — отъ свещ. Мих. Шишкинъ	50
18. Кратка история на педагогиката — отъ прот. Мих. Шишкинъ	35
19. Учебникъ по Пасхалия — отъ Ив. Чайковски	30
20. Читанка за изучаване на Старогръцки езикъ — отъ Ст. Васевъ	50
21. Учебникъ по Обща география — отъ Ст. Странски	60
22. Учебникъ по Източно църковно пѣние — отъ Мирчо Богоевъ	70
23. Църковенъ Славяно-български речникъ — отъ И. Г. Бакаловъ	70

Всички суми да се изпращатъ по чекова смѣтка № 280.

Обявление № 26. Църковното настоятелство въ с. Вискъой, Тутраканско, съобщава, че ще се произведатъ публички търгове, отъ 14 до 18 часа, въ общинскитѣ канцеларии на всѣко село поотдѣлно за отдаване подъ наемъ за две години, както следва: На 29 септември въ с. Вискъой 100 декара, на 30 септември с. Карадамларъ—50 декара, на 1 октомври с. Дели Исифларъ—50 декара, на 2 октомври с. Нижекъой—100 декара, на 4 октомври с. Ахматларъ—100 декара, на 6 октомври с. Касимларъ—100 декара и на 7 октомври с. Саржгълъ—50 декара.

Земята ще се наддава на парцели по 10 декара. Първоначалната оценка на декаръ 100 лева. Залогъ 10 на сто върху първоначалната цена. Всички разноски сж за смѣтка на наемателя.

12 септември 1941 година.

1—146—1 Председетелъ: свещ. *Ст. Тодоровъ.*

Изгубеното кръщелно свидетелство на Митко Славковъ, отъ с. Драгоманъ, Царибродско, да се счита невалидно. Издаденъ е дубликатъ.

Драгоманъ, 15. IX. 1941 год.

1—141—1 Енорийски свещеникъ: *И. Велчковъ.*

Обявление № 670. Изгубеното кръщелно свидетелство на Марко Стояновъ, отъ с. Насалевци, Трънско, да се счита невалидно. Издаденъ е дубликатъ.

гр. Трънъ, 8 септември 1941 год.

1—138—1 Арх. намѣстникъ; прот. *Петъръ Калевъ.*

Църковно настоятелство при храма „Св. Духъ“ София—Надежда.

Обявление № 36. Съобщава се на интересующитѣ се бояджии и декоратори, че на седмия денъ въ 5 часа вечерята отъ публикацията на настоящето въ Църковенъ вестникъ ще направи доброволно спазаряване въ църковната канцелария за измазване и декориране на храма.

Поемнитѣ условия сж на разположение въ канцеларията.

София, 18. IX. 1941 г.

Отъ Църковното настоятелство.

Явна благодарность. Църковното настоятелство отъ село Антимово, Тутраканско, изказва своята благодарность на Костадинъ Симеоновъ Петкановъ, бившъ жителъ на сжщото село, за гдето той е успѣлъ да прибере и запази презъ периода на робството на Южна Добруджа всички църковно-богослужебни книги, които той, безъ всѣкаква покана отъ наша страна, ни ги представи въ пълна изправность следъ освобождението ѝ.

12 септември 1941 год.

1—147—1 *Отъ Църковното настоятелство.*

Изгубеното кръщелно свидетелство на Борисъ Цоневъ, отъ с. Козарево, Н. Загорско, да се счита невалидно. Издаденъ е дубликатъ.

Енор. свещ. *Христо Стояновъ.*